

فصل اول - اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

موضوع: بخش تعاونی

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

ماده ۱- اهداف بخش تعاونی عبارتست از:

- ۱- ایجاد و تامین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل .
 - ۲- قرار دادن وسائل کار در اختیار کسانی که قادر بکارند ولی وسائل کار ندارند.
 - ۳- پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی .
 - ۴- جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت .
 - ۵- قرار گرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره برداری مستقیم از حاصل کار خود .
 - ۶- پیشگیری از انحصار، احتکار، تورم و اضرار به غیر.
 - ۷- توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم .
- تبصره- اهداف مذکور این ماده باید با رعایت ضرورتهای حاکم بر برنامه ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد عملی شود.
- ماده ۲- شرکتهائی که با رعایت این قانون تشکیل و به ثبت برسند تعاونی شناخته میشوند.
- ماده ۳- دولت موظف است با رعایت این قانون و در حد مقررات بگونه ای که زمینه اداره یا دخالت در اداره تعاونیها یا کارفرمای مطلق شدن دولت فراهم نیاید با بخش تعاونی همکاری نموده و امکانات و تسهیلات لازم را با هماهنگی وزارت تعاون در اختیار آنها قرار دهد.
- ماده ۴- دولت و کلیه سازمانهای وابسته موظفند در اجرای طرحها و پروژه های خود در شرایط مساوی اولویت را به بخش تعاونی بدهند.
- ماده ۵- اساسنامه هر یک از تعاونی ها باید با رعایت مقررات این قانون شامل نکات زیر باشد. نام با قید کلمه تعاونی ، هدف ، موضوع ، نوع ، حوزه عملیات ، مدت ، مرکز اصلی عملیات و نشانی ، میزان سرمایه ، مقررات مربوط به عضو ، ارکان ، مقررات مالی و کار، انحلال و تصفیه .
- تبصره- تابعیت تعاونی ها باید ایرانی باشد .

ماده ۶- حداقل و حد اکثر تعداد عضو در تعاونی ها به نسبت سرمایه و فرصت اشتغال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و تداول ثروت به وسیله آئین نامه ای تعیین میشود که به تصویب وزارت تعاون می رسد ولی در هر صورت تعداد اعضاء نباید کمتر از ۷ نفر باشد.

ماده ۷- شرکتهای و اتحادیه های تعاونی دارای شخصیت حقوقی مستقل میباشند.

فصل دوم - عضو

ماده ۸- عضو در شرکتهای تعاونی شخصی است حقیقی که واجد شرایط مندرج در این قانون بوده ملتزم به اهداف بخش تعاونی و اساسنامه قانونی آن تعاونی باشد.

تبصره ۱- در تعاونیهای تولید عضو باید در تعاونی به کار اشتغال داشته باشد.

تبصره ۲- در تعاونیهای چند منظوره ای در صورتی که عضویت برای همه آزاد باشد. داشتن عضو غیر شاغل مجاز است ، اما هیات مدیره و مدیر عامل باید از میان اعضاء شاغل انتخاب گردد.

ماده ۹- شرایط عضویت در تعاونیها عبارتست از ،

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران .
- ۲- عدم ممنوعیت قانونی و حجر و ورشکستگی به تقصیر.
- ۳- عدم سابقه ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری .
- ۴- درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی .
- ۵- عدم عضویت در تعاونی مشابه.

ماده ۱۰- اعضاء در کلیه امور تعاونی طبق اساسنامه حق نظارت دارند.

ماده ۱۱- کلیه اعضاء مکلفند به وظایف و مسوولیتهایی که در حدود قوانین و مقررات تعهد کرده اند عمل کنند.

ماده ۱۲- خروج عضو از تعاونی اختیاریست و نمی توان آن را منع کرد.

تبصره ۱- اعضاء متخصص تعاونیهای تولید حداقل شش ماه قبل از استعفا باید مراتب را کتبا به اطلاع تعاونی برسانند.

تبصره ۲- در صورتیکه خروج عضو موجب ضرری برای تعاونی باشد ، وی ملزم به جبران است .

ماده ۱۳- در موارد زیر عضو تعاونی اخراج میشود.

- ۱- از دست دادن هر یک از شرایط عضویت مقرر در این قانون.
- ۲- عدم رعایت مقررات اساسنامه و سایر تعهدات قانونی پس از دو اخطار کتبی توسط هیئت مدیره به فاصله ۱۵ روز از تاریخ اخطار دوم با تصویب مجمع عمومی فوق العاده .
- ۳- ارتکاب اعمالی که موجب زیان مادی تعاونی شود و وی نتواند ظرف مدت یک سال آن را جبران نماید یا اعمالی که به حیثیت و اعتبار تعاونی لطمه وارد کند یا با تعاونی رقابتی ناسالم بنماید.

تبصره- تشخیص موارد فوق بنا به پیشنهاد هر یک از مدیران و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.
ماده ۱۴- در صورت فوت عضو ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشند، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابۀ التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتبا اعلام نمایند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچکدام واجد شرایط نباشند، عضویت لغو میگردد.

تبصره- اگر تعداد ورثه بیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز تعاونی با توافق سایر وراث عضو تعاونی شناخته می شوند.

ماده ۱۵- در صورت لغو عضویت به سبب فوت، استعفا، انحلال، اخراج، طبق اساسنامه و قرارداد منعقدۀ سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو به قیمت روز تقویم و به دیون تعاونی تبدیل میشود که پس از کسر دیون وی به تعاونی، به او یا ورثه اش پرداخت خواهد شد.

تبصره- در صورتیکه ورثه تقاضا نماید که سهم عضو متوفی از عین اموال تعاونی پرداخت شود و تراضی یا مصالحه ممکن نباشد چنانچه عین قابل واگذاری بوده و موجب اخلال و ضرر فاحش به اعضاء و تعاونی نگردد آن قسمت از مطالبات تسلیم ورثه می گردد.

فصل سوم - سرمایه

ماده ۱۶- سرمایه تعاونی اموال و دارائی هائی است که برای تاسیس تعاونی یا افزایش سرمایه قبلی در اختیار آن قرار می گیرد.

ماده ۱۷- شرکتهای تعاونی شرکتهائی است که تمام یا حداقل ۵۱٪ سرمایه بوسیله اعضاء در اختیار شرکت تعاونی قرار می گیرد و وزارتخانه ها، سازمانها، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش دولت، بانکها، شهرداریها، شوراهای اسلامی کشوری، بنیاد مستضعفان و سایر نهادهای عمومی میتوانند جهت اجرای بند ۱۲ اصل ۴۳ از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر از قبیل مشارکت، مضاربه، مزارعه، مساقات، اجاره، اجاره به شرط تملیک، بیع شرط، فروش اقساطی، صلح، اقدام به کمک در تامین یا افزایش سرمایه شرکتهای تعاونی نمایند بدون آنکه عضو باشند.

تبصره- در مواردیکه دستگاههای دولتی در تاسیس شرکتهای تعاونی شریک میشوند ظرف مدتی که با موافقت طرفین در ضمن عقد شرکت تعیین خواهد شد سهم سرمایه گذاری دولت به تدریج بازپرداخت و صد درصد سرمایه به تعاونی تعلق خواهد گرفت.

ماده ۱۸- دولت می تواند با رعایت اصول چهل و سوم و چهل و چهارم قانون اساسی ، واحد های صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آن را که از اموال عمومی است و در اختیار دارد در اختیار شرکتهای تعاونی بصورت زیر قرار دهد.

۱- واحدهای مذکور را بصورت حبس موقت یا مادام که تعاونی بصورت قانونی وجود داشته باشد ، در اختیار تعاونی قرار دهد و تعاونی مالک منافع آن باشد .

۲- در صورتی که واحدهای مذکور کارکنان واجد شرایط داشته باشند ، در عضویت آن تعاونی اولویت خواهند داشت .

۳- دولت میتواند طبق قرارداد بابت استهلاك یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه واحد مزبور سالانه مبلغی نقد و یا کالا دریافت نماید.

۴- دولت میتواند در واگذاری واحدهای فوق و سایر امکانات ، مقرراتی به عنوان شرایط الزامی در رعایت سیاستهای دولت در قیمت گذاری و برنامه ریزی تولید و توزیع و تامین منافع عمومی ، تعیین نماید.

ماده ۱۹- در استفاده از وام و کمکهای مالی دولتی اولویت با تعاونی هائی است که از بانکها طبق قانون عملیات بانکی بدون بهره وام دریافت نکرده باشند.

ماده ۲۰- سهم اعضاء در تامین سرمایه شرکتهای تعاونی برابر است مگر مجمع عمومی تصویب نماید که اعضاء سهم بیشتری تادیه نمایند که در این صورت حداقل و حداکثر سهم ها باید در حدودی باشد که وزارت تعاون متناسب با نوع و تعداد اعضاء تعاونیها تعیین می نماید.

ماده ۲۱- هر تعاونی وقتی ثبت و تشکیل میشود که حداقل یک سوم سرمایه آن تادیه و در صورتیکه بصورت نقدی و جنسی باشد تقویم و تسلیم شده باشد.

تبصره- اعضاء تعاونی مکلفند مبلغ پرداخت نشده سهم خود را ظرف مدت مقرر در اساسنامه تادیه نمایند.

ماده ۲۲- عضو یا اعضاء تعاونی می توانند با رعایت مقررات این قانون سهم خود را به سایر اعضاء و یا افراد جدید واجد شرایط واگذار نمایند.

ماده ۲۳- مسوولیت مالی اعضاء در شرکتهای تعاونی محدود به میزان سهم آنان میباشد مگر آنکه در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد.

تبصره- مسوولیت دستگاههای عمومی تامین کننده سرمایه تعاونیها به میزان سرمایه متعلق به آنان میباشد مگر آنکه در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد.

ماده ۲۴- دولت موظف است جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ شرایط و امکانات لازم را برای تشکیل و تقویت تعاونیها در جهت تامین مقاصد مذکور در این بند فراهم آورد.

تبصره ۱- به منظور فوق دولت میتواند با استفاده از منابع بودجهای یا منابع بانکی با تضمین دولت، وام بدون بهره در اختیار تعاونی قرار دهد و اموال منقول و یا غیر منقول و وسایل و امکانات لازم را به قیمت عادله بطور نقد و یا اقساط برای تشکیل و تقویت تعاونیها به آنها بفروشد و یا به آنها اجاره دهد و یا اقدام به عقد اجاره بشرط تملیک

بنماید و یا سهام شرکتها و موسسات دولتی و وابسته دولت و بانکها و مصادره و ملی شده را به تعاونیها منتقل نماید.

تبصره ۲- بانکها موظف اند جهت سرمایه گذاری و یا افزایش سرمایه تعاونیها و یا تقویت آنها وام و سایر تسهیلات اعطائی را در اختیار آنان قرار دهند و می توانند قرارداد نمایند که سرمایه هائی که از محل وام و سایر تسهیلات اعطائی تامین میشود بعنوان ضمانت و یا وثیقه و یا رهن در نزد بانک باشد و یا در صورتیکه تعاونی قادر به بازپرداخت وام نباشد بانک مطالبات خود را از طریق فروش اموال تعاونی تسویه نماید که در خرید اینگونه اموال تعاونیهای دیگر اولویت دارند.

فصل چهارم - حساب سود و زیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی

ماده ۲۵- سود خالص شرکتها و اتحادیه های تعاونی در هر سال مالی به ترتیب زیر تقسیم میشود .

۱- از حداقل پنج درصد (۵٪) به بالا با تصویب مجمع عمومی بعنوان ذخیره تعاونی به حساب ذخیره قانونی منظور میشود.

تبصره ۱- ذخیره قانونی تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمد های مذکور به میزان یک چهارم معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی است .

تبصره ۲- تعاونیها میتوانند تا حداکثر یک دوم ذخیره قانونی را جهت افزایش سرمایه خود بکار ببرند.

۲- حداکثر پنج درصد از سود خالص بعنوان اندوخته احتیاطی به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوط منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است .

۳- چهار درصد از سود خالص بعنوان حق تعاون و آموزش به صندوق تعاون واریز می گردد.

۴- درصدی از سود جهت پاداش به اعضاء ، کارکنان ، مدیران و بازرسان به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب مجمع عمومی تخصیص داده میشود.

۵- پس از کسر وجوه فوق باقیمانده سود خالص به ترتیبی که در اساسنامه و شرایط ضمن عقد پذیرفته می شود تقسیم می گردد.

فصل ششم - ارکان تعاونیها

ماده ۲۹- شرکتهای تعاونی برای اداره امور خود دارای ارکان زیر میباشند.

۱- مجمع عمومی.

۲- هیات مدیره.

۳- بازرسی.

بخش اول - مجمع عمومی

ماده ۳۰- مجمع عمومی که بر اساس این قانون بالاترین مرجع اتخاذ تصمیم و نظارت در امور شرکتهای تعاونی می باشد ، از اجتماع اعضای تعاونی یا نمایندگان تام الاختیار آنها بصورت عادی و فوق العاده تشکیل می شود و هر عضو بدون در نظر گرفتن میزان سهم فقط دارای یک رای است .

تبصره ۱- در شرکتهای تعاونی هر یک از دستگاهها و شرکتهای دولتی بانکها، شوراهاى اسلامی کشوری و سازمانهای عمومی که در تعاونی مشارکت یا سرمایه گذاری کرده اند می توانند نماینده ای برای نظارت و بازرسی در تعاونی و شرکت در جلسات عمومی و هیات مدیره به عنوان ناظر داشته باشند.

تبصره ۲- انحلال ، ادغام یا تغییر موادی از اساسنامه تعاونی که مغایر شروط و قراردادهای منعقد شده با منابع تامین کننده اعتبار و کمک مالی و امکانات مختلف و سرمایه گذاری و مشارکت باشد موکول به موافقت مراجع مذکور خواهد بود.

ماده ۳۱- مجمع موسس عبارتست از عده ای از افراد واجد شرایط عضویت در تعاونی مربوط که اقدام به تاسیس تعاونی می نمایند.

ماده ۳۲- وظایف مجمع موسس عبارتست از:

۱ - تهیه و پیشنهاد اساسنامه طبق قانون و مقررات .

۲ - دعوت به عضویت افراد واجد شرایط .

۳ - تشکیل اولین مجمع عمومی جهت تصویب و ثبت اساسنامه و تعیین هیات مدیره و سایر وظایف مجمع عمومی .

تبصره ۱- پس از تشکیل اولین جلسه رسمی مجمع عمومی و تعیین هیات مدیره ، وظایف هیات موسس خاتمه می یابد.

تبصره ۲- اعضائی که با مصوبه اولین جلسه مجمع عمومی عادی در مورد اساسنامه موافقت نداشته باشند می توانند در همان جلسه تقاضای عضویت خود را پس بگیرند.

تبصره ۳- تصویب اساسنامه تعاونی با حداقل دو سوم اعضاء اولین مجمع عمومی عادی می باشد.

ماده ۳۳- مجمع عمومی عادی حداقل سالی یکبار پس از پایان سال مالی جهت انجام وظایف قانونی خود تشکیل می شود.

ماده ۳۴- وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی به شرح زیر است .

۱- انتخاب هیات مدیره و بازرس یا بازرسان برای مدت دو سال .

۲- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان و سایر گزارشهای مالی هیات مدیره.

۳- تعیین خط مشی و برنامه تعاونی و تصویب بودجه جاری و سرمایه گذاری و اعتبارات و وامهای درخواستی و سایر عملیات مالی به پیشنهاد هیات مدیره.

۴- اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه در حدود قوانین و مقررات .

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود و مزاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶- تصویب مقررات و دستورالعملهای داخلی تعاونی .

۷- سایر وظایفی که قوانین و مقررات بر عهده مجمع عمومی قرار می دهد.

ماده ۳۵- مجمع عمومی فوق العاده بمنظور تغییر مواد در اساسنامه (در حدود این قانون). تصمیم گیری نسبت به عزل یا قبول استعفای هیات مدیره و انحلال یا ادغام تعاونی تشکیل می گردد.

تبصره ۱- مجمع عمومی فوق العاده بنا به تقاضای کتبی حداقل یک سوم اعضای تعاونی و یا اکثریت مطلق اعضای هیات مدیره و یا بازرس یا بازرسان با حضور حداقل دو سوم اعضای کل مجمع تشکیل می شود. در تعاونیهای دارای بیش از پانصد نفر عضو در صورتیکه بار اول با دو سوم اعضای تشکیل نشود ، بار دوم با نصف بعلاوه یک رسمیت خواهد داشت .

تبصره ۲- در صورتیکه هیات مدیره ظرف مدت حداکثر یکماه نسبت به تشکیل مجمع عمومی فوق العاده اقدام ننماید ، وزارت تعاون نسبت به تشکیل مجمع عمومی اقدام می نماید.

بخش دوم - هیات مدیره

ماده ۳۶- اداره امور تعاونی طبق اساسنامه بر عهده هیات مدیره‌ای مرکب از حداقل ۳ نفر و حداکثر ۷ نفر عضو اصلی و تا یک سوم اعضاء علی‌البدل می‌باشد ولی برای تعاونیهای بزرگ در مقابل افزایش هر چهار صد نفر یک نفر می‌تواند به اعضاء اصلی هیات مدیره و یک نفر به اعضاء علی‌البدل بیفزاید مشروط بر آنکه تعداد از پانزده نفر بیشتر نشود که برای مدت دو سال و با رای مخفی انتخاب می‌شوند، اخذ رای برای انتخاب اعضاء اصلی و علی‌البدل در یک نوبت به عمل می‌آید. حائزین اکثریت بعد از اعضاء اصلی به ترتیب علی‌البدل شناخته می‌شوند و انتخاب مجدد هر یک از اعضاء اصلی و علی‌البدل بلامانع است.

تبصره ۱- انتخاب اعضاء هیات مدیره و علی‌البدل با اکثریت مطلق آراء مجمع عمومی بوده و در صورتیکه در دوره اول رای گیری تمام یا بعضی از داوطلبان حائز اکثریت مطلق نگردند بلافاصله از بین دارندگان بیشترین آراء به تعداد دو برابر مورد نیاز برای تکمیل هیات مدیره و علی‌البدل با اکثریت نسبی رای گیری بعمل می‌آید.

تبصره ۲- هیات مدیره در اولین جلسه از میان خود یک نفر را بعنوان رئیس هیات مدیره و یک نفر را بعنوان نایب رئیس و یک یا دو نفر را بعنوان منشی انتخاب می‌کند.

تبصره ۳- در صورت استعفاء، فوت، ممنوعیت قانونی و یا غیبت غیر موجه مکرر (به نحوی که در اساسنامه تعیین می‌شود) اعضاء هیات مدیره، یکی از اعضاء علی‌البدل به ترتیب آراء بیشتر برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیات مدیره شرکت می‌نماید.

تبصره ۴- خدمات اعضاء هیات مدیره در ازاء عضویت در هیات مدیره شرکتهای تعاونی بلاعوض است ولی هزینه اجرای ماموریتهایی که از طرف تعاونی در حدود بودجه مصوب مجمع عمومی به آنان ارجاع می‌شود قابل پرداخت است و مجمع می‌تواند مبلغی از سود خالص را بعنوان پاداش به آنان بپردازد.

ماده ۳۷- وظایف و اختیارات هیات مدیره به شرح زیر می‌باشد.

۱- دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق العاده).

۲- اجرای اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات مربوط.

۳- نصب و عزل و قبول استعفای مدیر عامل و نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیر عامل به مجمع عمومی.

۴- قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهم اعضاء به یکدیگر و دریافت استعفای هر یک از اعضای هیئت مدیره.

۵- نظارت بر مخارج جاری تعاونی و رسیدگی به حسابها و ارائه به بازرس یا بازرسان و تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه تعاونی به مجمع عمومی.

۶- تهیه و تنظیم طرحها و برنامه‌ها و بودجه و سایر پیشنهادات و ارائه آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم.

۷- تعیین نماینده از بین اعضای تعاونی برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها و اتحادیه هائی که تعاونی در آنها مشارکت دارد.

۸- تهیه و تنظیم دستورالعملهای داخلی تعاونی و تقدیم آن به مجمع عمومی برای تصویب .

۹- تعیین نماینده یا وکیل در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها با حق توکیل غیر .

۱۰- تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز (یک یا دو نفر از اعضاء هیات مدیره باتفاق مدیر عامل) برای قراردادهای و اسناد تعهد آور تعاونی .

تبصره- هیات مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام میدهد و هیچیک از اعضای هیات مدیره حق ندارند از اختیارات هیات ، منفردا استفاده کنند مگر در موارد خاص که وکالت یا نمایندگی کتبی از طرف هیات مدیره داشته باشد. هیات مدیره می تواند قسمتی از اختیارات خود را با اکثریت سه چهارم آراء به مدیر عامل تفویض نماید.

ماده ۳۸- هیات مدیره و مدیر عامل و بازرسان علاوه بر داشتن شرایط عضو باید واجد شرایط زیر باشند.

۱- اطلاعات یا تجربه لازم برای انجام وظایف متناسب با آن تعاونی .

۲- ایمان و تعهد و التزام عملی به اسلام . (در تعاونیهای متشکل از اقلیتهای دینی شناخت شده در قانون اساسی تعهد عملی به دین خود)

۳- عدم سوء سابقه مالی و یا محکومیت در دادگاههای اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی.

۵- عدم اشتهار به فساد اخلاقی و مالی .

تبصره- در مواردی که مدیر عامل از خارج انتخاب می شود داشتن شرایط بندهای ۴ و ۵ ماده ۹ الزامی نیست .

ماده ۳۹- هیات مدیره مکلف است بلافاصله بعد از انتخاب جهت مدیریت عملیات تعاونی و اجرای تصمیمات مجمع عمومی و هیات مدیره فرد واجد شرایطی را از بین اعضای تعاونی و یا خارج از تعاونی برای مدت دو سال بعنوان مدیر عامل آن تعاونی انتخاب کند که زیر نظر هیات مدیره انجام وظیفه نماید ، وظایف و اختیارات و حقوق و مزایای مدیر عامل طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیات مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

بخش سوم - بازرسی

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی بازرسی یا بازرسانی را برای مدت دو سال مالی انتخاب می کند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است .

تبصره ۱- در صورت فوت یا ممنوعیت قانونی و با استعفای بازرسی یا بازرسان اصلی ، هیات مدیره مکلف است ظرف ده روز بازرسی یا بازرسان علی البدل را بترتیب اولویت آراء برای بقیه مدت دعوت نماید.

تبصره ۲- حق الزحمه و پاداش بازرسی یا بازرسان با تصویب مجمع عمومی تعیین می گردد.

ماده ۴۱- وظایف بازرسی یا بازرسان تعاونی به شرح زیر است .

- ۱- نظارت مستمر بر انطباق نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات انجام شده با اساسنامه و قوانین و مقررات و دستورالعملهای مربوطه.
 - ۲- رسیدگی به حسابها ، دفاتر ، اسناد ، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و حسابهای عملکرد و سود و زیان ، بودجه پیشنهادی و گزارشات هیات مدیره به مجمع عمومی .
 - ۳- رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط .
 - ۴- تذکر کتبی تخلفات موجود در نحوه اداره امور تعاونی به هیات مدیره و مدیر عامل و تقاضای رفع نقص .
- تبصره- بازرسی یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اداره امور تعاونی را نداشته ولی می توانند بدون حق رای در جلسات هیات مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری تعاونی اظهار دارند.
- ماده ۴۲- در صورتیکه بازرسی یا بازرسان تشخیص دهند که هیات مدیره و یا مدیر عامل در انجام وظایف محوله مرتکب تخلفاتی گردیده است و به تذکرات آنان ترتیب اثر نمی دهند باید موضوع را به مجمع عمومی برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم لازم گزارش دهند.

فصل هشتم - تشکیل و ثبت تعاونیها

- ماده ۵۱- شرکتها و اتحادیه های تعاونی با رعایت این قانون پس از تهیه طرح و تصویب آن به کیفیتی که در آئین نامه اجرائی مشخص خواهد شد باید مدارک زیر را برای تشکیل و ثبت ارائه دهند.
- ۱- صورتجلسه تشکیل مجمع موسس و اولین مجمع عمومی و اسامی اعضاء و هیات مدیره منتخب و بازرسان .
 - ۲- اساسنامه مصوب مجمع عمومی .
 - ۳- درخواست کتبی ثبت .
 - ۴- طرح پیشنهادی و ارائه مجوز وزارت تعاون.
 - ۵- رسید پرداخت مقدار لازم التادیه سرمایه.
 - ۶- مدارک دعوت موضوع بند ۲ ماده ۳۲.
- تبصره- اولین هیات مدیره پس از اعلام قبولی مکلفند با انجام تشریفات مقرر نسبت به ثبت تعاونی اقدام نمایند.
- ماده ۵۲- اداره ثبت شرکتها موظف است پس از دریافت اسناد و مدارک لازم اقدام به ثبت تعاونیها نماید.

فصل دوازدهم - سایر مقررات

ماده ۶۹- کلیه شرکتها و اتحادیه های تعاونی موظفند حد اکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون ، اساسنامه خود را با این قانون تطبیق دهند و پس از تایید وزارت تعاون تغییرات اساسنامه خود را به عنوان تعاونی به ثبت برسانند در غیر اینصورت از مزایای مربوط به بخش تعاونی و این قانون برخوردار نمی باشند.

ماده ۷۰- ردیفها و اعتبارات ریالی و ارزی مربوط به دستگاههای منحل مذکور در تبصره ۱ ماده ۶۵ از قوانین و مقررات موجود حذف و تحت عنوان ردیفهای مستقل به وزارت تعاون منتقل می گردد. سازمان برنامه و بودجه و کمیته تخصیص ارز موظفند پس از تشکیل وزارت تعاون حد اکثر مدت یکماه اعتبارات مربوط به دستگاههای مذکور و آن قسمت از اعتبارات سایر دستگاههای اجرایی که در رابطه با فعالیت بخش تعاونی بوده است را تفکیک و به وزارت تعاون انتقال دهند.

ماده ۷۱- کلیه قوانین و مقررات مغایر این قانون ملغی است . قانون فوق مشتمل بر هفتاد و یک ماده و پنجاه تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سیزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۰/۶/۲۱ به تایید شورای نگهبان رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی

مهدی کروبی